

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **MUDr. V. R.**, zastoupeného JUDr. Lenkou Vančatovou, advokátkou, se sídlem Michalská 11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 6. 2010, č. j. MHMP 363059/2010 a č. j. MHMP 373369/2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2012, č. j. 2 Ad 60/2010 - 77,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2012, č. j. 2 Ad 60/2010 - 77, **se zrušuje**.

II. Žaloba proti rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 6. 2010, č. j. MHMP 363059/2010 a č. j. MHMP 373369/2010, **se odmítá**.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 9. 2008, č. j. 27408/2008/AAH, odejmul Úřad městské části Praha 8 (dále je „správní orgán I. stupně“) žalobci dávku pomoci v hmotné nouzi - příspěvek na živobytí ode dne 1. 9. 2008. Odůvodnil to tím, že žalobce nesplnil svou zákonnou povinnost vyhovět výzvě k podání písemného vyjádření k tomu, že si ve stanoveném termínu dne 25. 8. 2008 tuto dávku pomoci v hmotné nouzi nevyzvedl.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 9. 2009 odvolání, které spojil se žádostí o prominutí zmeškání tohoto úkonu.

[3] Žádost o prominutí zmeškání lhůty správní orgán I. stupně usnesením ze dne 3. 2. 2010 zamítl. Vycházel z toho, že žalobce měl dostatek času objasnit na výzvu rozhodné skutečnosti a navíc je dlouhodobým příjemcem dávek pomoci v hmotné nouzi a povinnosti vyplývající z jejích pobírání jsou mu tedy známy. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ke kterému Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „Magistrát“) rozhodnutím ze dne 21. 6. 2010, č. j. MHMP 363059/2010, změnil napadené správní rozhodnutí. Odůvodnění správního orgánu I. stupně Magistrát upřesnil a uvedl, že vznik a trvání pracovní neschopnosti ani odjezd žalobce dne 24. 7. 2008 na Slovensko nebyly v daném případě překážkou pro podání odvolání v zákonné lhůtě. V případě odjezdu žalobce do zahraničí, kde se zdržuje do současné doby, bylo v jeho kompetenci zajistit si po dobu své nepřítomnosti v České republice doručování písemností.

[4] Samotné odvolání žalobce proti rozhodnutí č. j. 27408/2008/AAH Magistrát zamítl rozhodnutím ze dne 21. 6. 2010, č. j. MHMP 373369/2010, jako opožděné. Magistrát uvedl, že písemné vyhotovení rozhodnutí, proti kterému odvolání směřovalo, bylo připraveno k vyzvednutí u provozovatele poštovních služeb dne 30. 9. 2008 a vzhledem k tomu, že si jej žalobce nevyzvedl, má se za to, že bylo doručeno dne 10. 10. 2008. Odvolání žalobce bylo přitom správnímu orgánu I. stupně odesláno dne 31. 8. 2009, tedy opožděně.

[5] Obě rozhodnutí Magistrátu, tedy jak rozhodnutí č. j. MHMP 363059/2010, tak rozhodnutí č. j. MHMP 373369/2010 napadl žalobce žalobou k Městskému soudu v Praze. V jejím doplnění ze dne 8. 3. 2011 žalobce především tvrdil, že lhůtu pro podání odvolání proti rozhodnutí č. j. 27408/2008/AAH nezmeškal, neboť mu toto rozhodnutí nikdy nebylo řádně doručeno (byla mu doručena pouze kopie). I kdyby tuto lhůtu zmeškal, bylo by podle něj povinností správního orgánu I. i II. stupně vyhovět jeho žádosti o prominutí zmeškání lhůty, neboť pro to byly splněny všechny zákonné podmínky. Dále žalobce uvedl, že je rozhodnutí č. j. 27408/2008/AAH nicotné, neboť nikdy nedošlo k zahájení řízení o odejmutí dávky pomoci v hmotné nouzi, a to vzhledem k tomu, že mu nikdy nebyl stejnopis oznámení o zahájení tohoto řízení doručen.

[6] Městský soud napadené správní rozhodnutí rozsudkem ze dne 12. 1. 2012, č. j. 2 Ad 60/2010 - 77, zrušil a věc vrátil Magistrátu k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku městský soud vycházel z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009 - 67, a ze dne 14. 9. 2011, č. j. 6 Ads 96/2011 - 64 (jímž Nejvyšší správní soud již v této věci zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2011, č. j. 2 Ad 60/2010 - 37, a na něž městský soud navázal právě nyní přezkoumávaným rozsudkem). Z uvedených rozhodnutí městský soud dovodil, že v nyní posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro fiktivní doručení rozhodnutí č. j. 27408/2008/AAH podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť na tiskopisu doručenky není textem vyznačeno poučení o následcích nevyzvednutí zásilky. Pouhé slovní spojení „Výzva a poučení“ uvedené na doručence podle městského soudu není dostačující. Za den doručení tohoto rozhodnutí je tedy podle městského soudu třeba považovat až den 21. 8. 2009, kdy bylo žalobci toto rozhodnutí doručeno na jím udanou adresu v Košicích. Za této situace

pak podle městského soudu žalobce podal své odvolání ve lhůtě, Magistrát se jím tedy měl věcně zabývat a nebyl již důvod rozhodovat o prominutí zmeškání lhůty k odvolání.

[7] Proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost žalovaný (dále jen „stěžovatel"), na nějž na základě čl. VIII bodu 10 zákona č. 366/2011 Sb. a § 38 odst. 14 zákona č. 329/2011 Sb. přešla působnost Magistrátu v dosud neskončeném řízení o odvolání v oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi. Ve své kasační stížnosti stěžovatel jednak namítal, že se městský soud problematikou náhradního doručování rozhodnutí č. j. 27408/2008/AAH neměl zabývat, neboť žalobce v žalobě ani v jejím doplnění nenamítal, že při prvním doručování tohoto rozhodnutí nebyl řádně poučen o právních důsledcích spojených s nevyzvednutím zásilky. Stěžovatel dále upozornil na to, že doplnění žaloby ze dne 8. 3. 2011 bylo soudu zasláno až po uplynutí lhůty pro podání žaloby a městský soud k němu tedy neměl podle § 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s."), přihlížet.

[8] V další námitce stěžovatel nesouhlasil se závěrem městského soudu, že v daném případě nebyly splněny podmínky podle § 23 správního řádu, tedy pro uložení zásilky a její následné doručení fikcí. Ze správního spisu podle stěžovatele vyplývá, že žalobci byla písemnost zaslána na jím zvolenou korespondenční adresu a bylo mu řádně zanecháno jak oznámení o uložení zásilky, tak i příslušné poučení o právních následcích souvisejících s jejím obsahem. Podle stěžovatele tedy nic tedy nebránilo vyslovit doručení písemnosti fikcí (§ 24 odst. 1 správního řádu). Stěžovatel považuje za nemístně formalistický závěr městského soudu, že záznam v podobě „Výzva a poučení" na tiskopisu doručenky je neprůkazný, není-li současně doplněn textem předaného poučení. Předmětná zásilka byla zasílána v typizované úřední obálce se standardním poučením, odděleným a zanechaným účastníku řízení společně s výzvou a doručovací proces tedy podle stěžovatele proběhl bez vad.

[9] Pokud jde o městským soudem citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nepovažuje je stěžovatel za příléhavé. Rozsudek č. j. 6 Ads 96/2011 - 64 byl sice vydán v řízení o nyní posuzované věci, avšak týkal se doručování jiných písemností za jiných skutkových okolností. Rovněž v dalším citovaném rozsudku č. j. 5 As 26/2009 - 67 se jedná o situaci, která se od nyní posuzované podstatně liší - probíhalo zde dosílání písemností, reklamační řízení, aj.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[11] Poté, co Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je kasační stížnost přípustná, přistoupil k jejímu věcnému posouzení v rámci stěžovatelem uplatněných kasačních důvodů [§ 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.] a podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to podle § 109 odst. 4 s. ř. s. neplatí mimo jiné v případě, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Žalobce ve své žalobě tvrdil mimo jiné nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. 27408/2008/AAH a toto své stanovisko odůvodňoval tím, že řízení o odejmutí dávky pomoci v hmotné nouzi - příspěvku na živobytí nebylo řádně zahájeno, neboť mu zahájení

tohoto řízení nebylo oznámeno podle § 46 odst. 1 správního řádu. Nejvyšší správní soud se tedy nejprve zaměřil na tuto skutečnost, a aniž by posuzoval, zda bylo uvedené oznámení o zahájení řízení žalobci řádně doručeno či nikoli, dospěl k závěru, že neoznámení zahájení správního řízení není důvodem, pro který by následně vydané správní rozhodnutí bylo nicotným. Takový postup, tedy porušení § 46 odst. 1 správního řádu, by nanejvýš mohl založit vadu řízení (byť poměrně intenzivní). Z tohoto důvodu tedy Nejvyšší správní soud věc nadále posuzoval pouze z hlediska stěžovatelem uplatněných kasačních důvodů.

[13] Stěžovatel svými námitkami upozornil mimo jiné na to, že doplnění žaloby ze dne 8. 3. 2011 bylo soudu zasláno až po uplynutí lhůty pro podání žaloby a městský soud k němu tedy neměl podle § 71 odst. 2 s. ř. s. přihlížet.

[14] Ze spisového materiálu v tomto směru vyplynulo, že žalobou napadená rozhodnutí MHMP 363059/2010 a č. j. MHMP 373369/2010 byla stěžovateli doručena dne 7. 9. 2010 (jak ostatně potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 Ads 96/2011 - 64). Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby ve správním soudnictví podle § 72 odst. 1 s. ř. s. uplynula dne 8. 11. 2010 vzhledem k tomu, že den 7. 11. 2010 připadl na neděli, tedy den pracovního klidu. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobce podal žalobu k poštovní přepravě dne 3. 11. 2010. Jednalo se o žalobu blanketní, v níž žalobce uvedl, že se mu nečekaně porouchal počítač a že tedy nemá k dispozici technické prostředky k tomu, aby žalobu upřesnil a doplnil o zákonem požadované náležitosti. Žalobce zde rovněž uvedl, že má v úmyslu žalobu doplnit ještě do konce roku 2010, spíše však do konce listopadu 2010, a že žádá soud, aby jej kvůli doplnění žaloby zbytečně neobesílal. Žalobce žalobu doplnil až podáním ze dne 8. 3. 2011, které předal tentýž den k poštovní přepravě.

[15] Nejvyšší správní soud na tomto místě zdůrazňuje, že v řízení před krajským soudem platí přísná koncentrace řízení - podle § 71 odst. 2 s. ř. s. lze žalobu rozšířit na dosud nenapadené výroky nebo o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Vzhledem k tomu, že žalobce v nyní posuzovaném případě svou původně blanketní žalobu doplnil se čtyřměsíčním zpožděním, je zřejmé, že uvedené podmínce nedostál. Je tedy třeba přisvědčit stěžovateli, že toto doplnění bylo podáno opožděně. Vzhledem k tomu, že původní žaloba neobsahovala žádné žalobní body, ani v ní nebylo uvedeno, čeho se žalobce domáhal, nebyla jako taková projednatelná a soud ji měl odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Na tom nic nemění ani postup městského soudu, který žalobce k doplnění žaloby nevyzval. Po uplynutí lhůty pro podání žaloby by totiž městský soud měl povinnost vyzvat stěžovatele pouze v případě, že by toto podání obsahovalo alespoň nějaký žalobní bod, který by nebyl formulován dostatečně přesně či podrobně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2004, č. j. 2 Azs 63/2004 - 46, dostupný na www.nssoud.cz). Rovněž není v tomto směru relevantní, že žalobce ve své původní žalobě doručené městskému soudu dne 3. 11. 2010 poukazoval na své potíže s počítačem a připustil, že žalobu doplní do konce roku (či listopadu) 2010. Odhlédne-li soud od toho, že žaloba byla doplněna až v měsíci březnu roku 2011, nepovažuje Nejvyšší správní soud potíže žalobce s jeho osobním počítačem za překážku k doplnění žaloby v souladu s § 71 odst. 2 s. ř. s. Žádný procesní předpis totiž nestanoví povinnost účastníka řízení předkládat soudu písemnosti sepsané za použití psacího stroje či počítače.

[16] Jak Nejvyšší správní soud výše dovodil, v řízení před městským soudem bylo na místě žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V případě, kdy žalobu podle uvedeného ustanovení neodmítl krajský (městský) soud, ukládá § 110 odst. 1 s. ř. s., aby spolu se zrušením napadeného rozhodnutí krajského (městského) soudu žalobu odmítl Nejvyšší správní soud. Učiní-li tak, je bezpředmětné, aby se zabýval důvodností jednotlivých námitek obsažených v kasační stížnosti.

[17] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu